

НЕВИДИМИЯТЪ ОСТРОВЪ

азъ мога да живѣя сега човѣшки. Цѣли двадесетъ години азъ злодействахъ и нѣмаше ни единъ день да не съмъ желалъ да стана честенъ човѣкъ. Не ми се смѣйте, защото азъ говоря съвсемъ сериозно. И ето, лордъ Колингвудъ, за мене удари, най-после, желаниа часъ. За това азъ ви казвамъ: да играемъ на открито. Моето предложение е отъ този родъ...

— Чакайте минутка, Надодъ! — прекъсна го адмирала. — Вашиятъ разговоръ ме заинтересува, азъ съмъ готовъ да ви слушамъ съ удоволствие, но кажете ми по-рано, — що стана съ младия Биорнъ, когото вие отстѣпихте на неизвестни хора?

— О, това е толкова романтична история! Него го взелъ единъ богатъ корабопридетелъ, и той стана знаменития капитанъ Инголфъ.

— Какъ! Този сжция, който се отличил въ шведско руската война, и когото азъ едва не обесихъ въ Розолфсе.

— Именно. И въ тази минута, когато вие сте го арестували, той самъ се готвѣше да арестува херцогъ Норландски и неговитѣ синове, обвинени въ разговоръ противъ краля.

— Ще рече, човѣка, когото азъ искахъ да обеса като пиратъ, като капитанъ Велзевулъ...

— Сжщиятъ този човѣкъ е по настоящемъ херцогъ Норландски, първороденъ синъ на фамилията Биорновци.

— Странна, странна история! . . . Кажете Надодъ, нима вие не се боите, че той ще ви отмъсти за смъртъта на своя баща и братъ?

— Не мисля, милордъ. Но гледайте, каква голѣма е връзката между моитѣ и вашитѣ престѣпления: нима вие, на свой редъ, не се страхувате, че той ще ви отмъсти за сестра си и своитѣ изменици?

— За това е нужно той да знае истинската подкладка на трагическата катастрофа, а всички Биорновци повѣрваха на официалното съобщение за потъването на кораба.

— А помните ли, въ какво ви обвини дезертъора Иоиль?

— Що значатъ думитѣ на единъ човѣкъ, когато сто свидетели потвѣрдиха при следствието потъването на кораба? Не, отъ тази страна, азъ не се страхувамъ, и въ случай на нужда ще съмъ я да се защита. . . Но, продължавайте, моля. Въ какво се състои предложението, което вие се готвите да ми направите?

VII

Откровеността на Надодъ. — Пристигането на Пегамъ. — Ужасното положение. — Измѣна. — Възрѣчане на компрометиращитѣ писма. — Смѣтката е различна.

— Азъ ви казахъ, че искамъ да играя съ васъ открито, — продължи Надодъ: — изслушайте ме добре. Азъ решихъ да започна новъ животъ, къмъ който постоянно съмъ се стремилъ, а и сега се стремя, — азъ искамъ да сжскамъ съ „разбойниците“ и се отдалеча въ Америка. Азъ вече си взехъ билетъ за кораба, който ще отплува утре заранъ, но за това вие трѣбва да ми дадете стотъ хиляди фунта стерлинги, които има да взема отъ васъ нашето общество. Азъ отивамъ въ Америка, не за да си направя състояние или да работя въ полза на „работниците“, тамъ подобна деятелностъ е опасна: стариятъ сждия Лингъ не обича да се шегува, и разправата му при тѣзи случаи е винаги кратка. Азъ искамъ да отида въ Америка като богатъ човѣкъ и живѣя тамъ въ почитъ и уважение. Надявамъ се, вие ме разбрахте, милорде. Отъ васъ

единственъ зависи бандита Надодъ да престане да сжществува и се превърне въ мистеръ Иоханъ Николсенъ — моята майка бѣше дѣщеря на Николсенъ — богатъ плантаторъ отъ Нови Орлеанъ. Подъ това име азъ се записахъ въ парахода „Вайсъ“, който следъ нѣколко часа вдига котва. За стотъ хиляди фунта стерлинги, които вие ще ми дадете, азъ ще ви върна двата документа, които изиска отъ васъ Пегамъ. Вие сами знаете милордъ: всѣки отъ тѣзи документи е достатъченъ да ви прати на бесилката.

— Нима тѣ сж у васъ? — попита Колингвудъ, въ очитѣ на когото пламна мраченъ огънь.

— Да, у мене. Но вие, Колингвудъ, не замисляйте никаква измама, защото нищо нѣма да излѣзе. Азъ всичко предвидихъ: засада, измѣна, убийство. Документитѣ въ този моментъ не сж у мене и напраздно ще се опитвате вие да ги вземете. Но вие ще ги получите, следъ две минути следъ броенето на паритѣ. Надѣвамъ се, че сега вие нѣма да правите никакви възражения. Ако азъ продължихъ беседата съ васъ, то е само затова, за да ви покажа, че вие сте играчка на мистификации и че Пегамъ нѣма да се върне.

— А ако азъ не се съглася да дамъ паритѣ безъ нова записка отъ Пегамъ, какво ще направите вие тогава?

— Тѣй като поради това ще поемате второ крушение на цѣлия ми животъ, кълна ви се въ паметъта на майка си, че жестоко ще ви отмъсти! Ако вие ми попречите да замина отъ Англия, ако следъ нѣколко часа кораба „Васпъ“ трѣгне безъ мене, отнасяйки последната ми надежда, азъ въ сжщата минута ще предамъ двата документа на генералъ-аторнея, който, разбира се, не ще се забави да даде законенъ ходъ на дѣлото. Азъ казахъ всичко и чакамъ вашето решение.

Този пѣтъ Колингвудъ не се разсърди. Изповѣдъта на Червеноокия той изслуша съ голѣмо внимание. Адмиралътъ не се съмняваше, че бандита говори искрено: истината дишаше и звучеше въ всѣка негова дума. И, най-после, що необикновено имаше въ желанието на Надодъ да остави занаята си, който неминуемо го би довелъ въ края на краищата до бесилката? Що се касае до самия Колингвудъ, той нищо не рискуваше като се заплати съ „Разбойниците“ чрезъ Надодъ. За него бѣше важно да получи обратно компрометиращитѣ го документи, а за това, че Пегамъ ще бжде недоволенъ, малко го бѣше грижа. Вожда на „Разбойниците“ би престаналъ да бжде за него опасенъ отъ момента, когато изпусне изъ ржцетѣ си двата документа съ подписа на адмирала.

Надодъ тревожно чакаше какъ ще свършатъ размишленията на Колингвудъ.

Той чакаше неговото решение така, както престѣпника чака решението на сжда. И на бандитъ му се стори, че самото небе се разтвори предъ него, когато адмирала каза:

— Азъ съмъ съгласенъ да ви дамъ паритѣ въ вашитѣ ржце. Но знайте, Надодъ, че не вашитѣ заплашвания ме подбуждатъ къмъ това. Азъ не се страхувамъ отъ тѣхъ. Ако вие въ случай на отказъ донесете на властъта, за мене биха се застѣпили всички разбойници съ вашия Пегамъ на чело. Тѣ биха ми помогнали да се оправдая. На мене ще ми бжде достатъчно да кажа, че документитѣ сж фалшифицирани отъ васъ и сжда, безъ да се колебае, би отдалъ предпочитание на английския перъ предъ показанията на победенъ бандитъ като васъ. . . Но вашия разказъ ме трогна и извика у мене съжаление къмъ васъ. Тѣй като моитѣ лични интереси ни най-малко не сж въ разрѣзъ съ вашето желание, азъ съмъ напълно съгласенъ да го изпълня и ви доставя срѣдства

за започването на другъ животъ. Азъ дадохъ дума да заплатя паритѣ въ деня на влизането ми въ камарата на лордоветѣ, преди да настане полунощ. Тѣй като за всѣка промѣна на условията по договора се иска съгласието на дветѣ страни, азъ имамъ пълно право да не вземамъ подъ внимание писмото на Пегамъ и връча паритѣ на това лице, което ми предаде документитѣ. Съобразявайки се съ желанието на Пегамъ, азъ се съгласихъ да почакамъ, но сега часа е вече два и азъ не мисля, че Пегамъ би закъснѣлъ толкова, ако е искалъ да се яви за паритѣ самъ. . . Идете за документитѣ, донесете ги тукъ. Срещу тѣхъ азъ ще ви дамъ сто фунта стерлинги въ двайсетъ полици на предявителя отъ Английската банка по петъ хиляди стерлинги всѣка.

Надодъ нерешително стана.

— Въ думата ли ми се съмнявате? — попита Колингвудъ, свивайки вежди.

— Не, милорде, — отговори бандита: — но азъ се страхувамъ, ще мога ли да размѣня тѣзи билети въ Америка.

— Лошъ финансисгъ сте вие, бедний мой Надодъ! — съ усмивка отговори адмирала. Билетитѣ на Кралската банка се котиратъ въ Америка съ 5% премия. По този начинъ, при размената вие ще спечелите цѣли петъ хиляди фунта стерлинги.

— Простете, милорде. . . азъ не знаехъ. . . Следъ две минути азъ се връщамъ и ще бжда на вашитѣ услуги. . .

Надодъ трѣгна къмъ вратата, но, отваряйки я, веднага извика и побърза да се върне назадъ къмъ стола, на който седѣше адмирала.

— Що има? — попита последниятъ, бързо ставайки на крака.

Не стана нужда отъ отговоръ.

На вратата стоеше сухо изпито старче не високо на ръстъ. Неговитѣ очи гнѣвно блѣстѣха. Това бѣше Пегамъ, самъ грозния Пегамъ. Той приличаше повече на призракъ, отколкото на живъ човѣкъ. Впрочемъ, появяването на старчето не произведе на Колингвудъ такова въздействие като на Надодъ.

— А! Вие сте тукъ Пегамъ, — произнесе адмирала съ хладностъ, която представляваше рѣзъкъ контрастъ съ Надодовото вълнение. — Мога да ви поздравя съ това, че много се забавихте. Влѣзте де. Ние току що говорѣхме за васъ.

— А! Вие говорѣхте за мене! — саркастично забеляза стареца. — Какво говорѣхте вие за стареца Пегамъ. Мога ли да полюбопитствамъ? Въроятно сте чакали старото скотчъ!

— Ние се изразявахме за васъ много по-дружно, отколкото вие сега, — отговори Колингвудъ, отекненъ отъ странното идване на Пегамъ. — За следущиятъ пѣтъ азъ ви бихъ помолилъ да не забравяте господинъ нотариусъ, че азъ имамъ нѣкой, който да докладва за посетителитѣ.

— Оставете вашитѣ упрѣци! — отговори зловещото старче. — Азъ знаахъ желанието. Всички срѣдства сж добри за изобличение на предателитѣ.

При тѣзи думи той хвърли на Надода единъ отъ тѣзи грозни погледи, предъ които треперѣха най-неукротимитѣ между „разбойниците“.

Червеноокиятъ презъ това време успѣ да се съвземе отъ уплахата и смущението и отговори на този погледъ съ предизвикателенъ жестъ, отъ който раздражителниятъ старецъ изпадна въ неописуема яростъ. Бледното му пергаментово лице позеленѣ.

— Пази се! — каза той на Надодъ. — Азъ съмъ съмъвалъ да укротя и не такива като тебе. Бивали сж и по-опасни.

(Следва)

Карлъ Май

Сайва Тжалемъ

коза повече, че изглеждеха доволни, дето ще могатъ да изгълтатъ и моята частъ отъ супата.

Следъ тая закуска следъ събуждане отъ сънь, която не заслужаваше да се нарече сутришна закуска, защото полезната ношъ, която трае цѣли месеци, бѣ започнала, дѣдо Пентъ ме покани да го последвамъ навънъ.

Ние взехме щекитѣ и пушкитѣ си и обухме скитѣ.

Стариятъ лапландецъ ме поведе точно по сжщия пѣтъ, по който вечеръта вървѣхме по диритѣ на мечката. Той не произнесе нито дума преди да стигнемъ въ гората онова мѣсто, дето се бѣ отдѣлил отъ насъ.

— Пиежо, месел! Седни господине! — каза той, като клекна самъ въ безупрѣчно бѣлия снѣгъ. — Ще ти кажа една работа, за която никой не трѣбва да знае нищо.

Седнахъ до него, а и кучетата, безъ които единъ лапландецъ никога не излиза отъ колибата, легнаха преди насъ. Дори гостенинтъ, който известно време сподѣля живота на семейството, получава единъ отъ тия вѣрни другари, който го придружава винаги.

Старитѣ помислихъ малко, съ погледъ втреченъ въ земята, секашъ се чудѣше какъ да започне. Пазехъ се да не наруша размишленията му. Най-после той попита:

— Месе, способенъ ли си да мълчишъ?

— Да, — просто отвърнахъ азъ.

— И наистина ли ще мълчишъ?

— Да.

— Вървамъ. Азъ те наблюдавахъ и знаа, че

мога да ти се довъря. Искашъ ли да ми помогнешъ да уловимъ единъ крадецъ?

— Крадецъ ли. . . Азъ ли? — очуденъ извикахъ азъ.

— Да ти. Когато по насъ се вършатъ лоши дѣла, царьтъ изпраща войницитѣ си, които сж задължени да арестуваатъ престѣпника. Но тѣмъ имъ е необходимо много време, за да дойдатъ, а когато пристигнатъ, той е избѣгалъ вече въ Норвегия, дето тѣ нѣматъ право да го преследватъ. Впрочемъ тѣ рѣдко успѣватъ да уловятъ лапландеца, който познава тоя край по-добре отъ тѣхъ.

— Нима сж те ограбили? — попитахъ азъ. Лицето му, обикновено меко, доби жестокъ изразъ.

— Да — отговори той и въ малкитѣ му мигащи очи се отрази бѣсъ.

— Кой?

— Не знаа.

— Подозирашъ ли нѣкого?

— Не!

— Не? Да не би да е нѣкой отъ слугитѣ ти?

— Не.

— Какво ти откраднаха? Нѣкой елень?

— О, Месе, отде да знамъ дали сж ми откраднали елени? Азъ имамъ повече отъ хилядо глави въ стадото си и често се случва нѣкое отъ животнитѣ да избѣга. Не бихъ се безпокоилъ толкова за единъ откраднатъ елень. Не, касае се за много по-голѣма кражба, защото ми липсватъ пари, много пари.

При тия думи той заплака. Детинскитѣ му характеръ на лапландецъ не можа да понесе тая загуба съ мъжествено примирение.

Азъ се досѣцахъ, какво е станало. Дали човѣкътъ, койго бѣ избѣгалъ, като ни забеляза, не бѣ крадецътъ? Дали той не е открилъ нѣкое отъ скривалищата на Пентъ? Дѣдо Пентъ бѣ много

богатъ; той притежаваше повече отъ хиляда елени. Сокръ самъ каза това, сигурно имаше зарова и много пари.

Когато лапландцитѣ отидатъ на панаиръ, те посетятъ нѣкой отъ рѣдкитѣ градове въ страната и иматъ обичай да искатъ срещу кожитѣ и дрѣхитѣ имъ стоки чисти сребърни пари. Така голѣмо количество сребърни монети поематъ пѣтя къ голѣмия негостоприменъ Северъ и изчезватъ тамъ, защото рѣдко лапландецътъ похарчва нѣкой на следъ като я е получилъ.

Когато кесията му се напълни, човѣкътъ мира нѣкое усомнено мѣсто въ гората или бѣлото или между скалитѣ и скрива тамъ „имане“ си. За това той мълчи упорито и се решава открие тайната на наследницитѣ си едва когато усѣти, че смъртъта му приближава. За да не изгуби цѣлото си съкровище, въ случай че мѣстото бѣ открито, той го разпредѣля въ нѣколко скривалища, които отъ време на време посещава, за да наслаждава на богатството си. Често се случва, кой лапландецъ да умре неочаквано безъ да мога да посочи съкровищата си или имъ ги посочи така смѣтно, че роднинитѣ на умрѣлия не могатъ да ги намѣрятъ. А понѣкога и природни явле унищожаватъ съкровището или го правятъ не достъпно. По тоя начинъ се губятъ значителни суми и нѣма надежда, че нѣкой день отъ тѣхъ може се възползува който и да било. По такъвъ начинъ дивитѣ самоти на Лапландия представятъ една полинска спестовна каса, която поглѣща голѣми лихви.

— Мога ли да знамъ за колко пари е въпросъ? — попитахъ азъ.

— Квенте вуосахъ, две кисии.

— Ти бѣ ги скрилъ?

— Да, месе. Както знаешъ, никой не бива да знае где сж паритѣ, нито братѣтъ, нито жена